

TWEEJARIGE EDUCATIEVE MASTER

STAGEWIJZER
collegejaar 2023-2024

RADBOD
docenten academie

VOORWOORD

Dit is de stagewijzer voor de Begeleide Stage (BS1 en BS2) en de Zelfstandige Stage (ZS1 en ZS2) van de Tweejarige Educatieve Master aan de Radboud Universiteit (RU).

Deze stagewijzer is er om je helderheid te geven over de organisatie van de stages en wat daarin van jou als begeleider verwacht wordt. Daarnaast geeft dit document je handvatten voor de vormgeving en ontwikkeling van het leerproces van studenten tijdens de stage. We raden daarom aan om het goed te lezen, het er af en toe bij te pakken en onderdelen ervan actief te bespreken met de student.

Studenten krijgen per stage (BS1, BS2, ZS1, ZS2) een cursushandleiding. De cursushandleiding is grotendeels identiek aan de stagewijzer. Omdat de stage nadrukkelijk een plek is waar de student regie kan (leren) nemen over het eigen leerproces, verwachten we ook dat de student steeds pro-actiever gebruikt maakt van die cursushandleiding.

In deze stagewijzer vind je de volgende onderdelen:

1. Een overzicht van de totale opleiding en de plek van de stage daarbinnen (H1)
2. Programma met een week- en jaaroverzicht, deadlines etc. (H2)
3. Handvatten voor de begeleiding (H3)
4. Evalueren van de ontwikkeling, zowel formatief als summatief (H4)

Daarnaast vind je links naar een aantal documenten:

- Stagebeoordelingsformulier
- Single Point Rubric
- Formulieren Ontwerp en Evaluatie Onderwijsactiviteiten (FOEO)
- Overzicht instituutsopleiders
- Opleidingsdoelen
- AVG richtlijnen

Deze documenten zijn ook te vinden op onze website:

www.ru.nl/begeleidingsdocumenten-tweejarige-educatieve-master-cohort-2023

We zien uit naar een goede samenwerking in de driehoek waarbij de student de eerste stappen gaat zetten richting het academisch docentschap. Hopelijk geeft de stagewijzer hier een goede aanzet voor.

Hedwig de Krosse
coördinator werkplekleren

Harmen Schaap
opleidingscoördinator Tweejarige Educatieve Master

AFKORTINGENLIJST

In dit document komen verschillende afkortingen voor:

APO	Academische en Professionele Ontwikkeling
BS1	Begeleide Stage 1
BS2	Begeleide Stage 2
FOEO	Formulieren ontwerp en evaluatie onderwijsactiviteiten
IO	Instituutsopleider
RDA	Radboud Docenten Academie
RU	Radboud Universiteit
SO	Schoolopleider
VD	Vakdidacticus
WPB	Werkplekbegeleider
ZS1	Zelfstandige Stage 1
ZS2	Zelfstandige Stage 2

BELANGRIJKE DATA

Hieronder zetten we de belangrijkste data op een rij. Voor meer uitleg over het hoe en wat verwijzen we naar hoofdstuk 3 en 4 van deze stagewijzer.

Begeleide Stage 1

- Startgesprek september, begin oktober 2023
- Stand van zaken gesprek begin november 2023
- Stageplan BS1 direct na stand van zaken gesprek
- Stagebeoordeling BS1 18 jan 2024
+ evaluatie gesprek

Begeleide Stage 2

- Stageplan BS2 direct na beoordeling en evaluatie BS1
- Lesbezoek IO februari, maart 2024
- Stand van zaken gesprek eind maart, begin april 2024
- Stagebeoordeling BS2 13 juni 2024
+ evaluatie gesprek

Zelfstandige Stage 1

- Stageplan ZS1 direct na beoordeling en evaluatie BS2
- Stand van zaken gesprek begin november 2024
- Lesbezoek VD december, januari 2025 (evt. iets later)
- Stagebeoordeling ZS1 *nmb*
+ evaluatie gesprek en
evt. bijstelling stageplan

Zelfstandige Stage 2

- Stageplan ZS2 direct na beoordeling en evaluatie ZS1
- Stand van zaken gesprek eind maart, begin april 2025
- Stagebeoordeling ZS2 *nmb*
+ evaluatie gesprek

MEER INFORMATIE

Radboud Docenten Academie

www.ru.nl/docentenacademie

Belangrijke documenten, beoordelingsformulieren en een overzicht van de instituutsopleiders

www.ru.nl/opleidingen/lerarenopleidingen/voor-stagebegeleiders/tweejarige-educatieve-master

Voor vragen en opmerkingen met betrekking tot de student in de stageperiode die niet op de stageschool of door de instituutsopleider beantwoord of opgelost kunnen worden, kun je contact opnemen met:

- Esmée Bruggink, coördinator stageplaatsing, over de organisatie van de stageplaatsing
stage@docentenacademie.ru.nl
- Hedwig de Krosse, coördinator werkplekleren, over de inhoud van het werkplekleren hedwig.dekrosse@ru.nl
- de interfacultaire studieadviseur, over de studievoortgang binnen de Tweejarige Educatieve Master studieadviseur-eduma2@ru.nl

INHOUD

TWEEJARIGE EDUCATIEVE MASTER

1. Opbouw van de opleiding	6
2. Programma	7
3. Begeleiding	9
4. Evalueren van de ontwikkeling	11

BIJLAGEN

Begeleide Stage 1 - periode 1	15
Begeleide Stage 1 - periode 2	16
Begeleide Stage 2 - periode 3	17
Begeleide Stage 2 - periode 4	18
Zelfstandige Stage	19

1. OPBOUW VAN DE OPLEIDING

De Radboud Universiteit leidt academische docenten op. Dat zijn docenten die zich onderscheiden door een grondige en actuele kennis van het wetenschappelijke onderzoek in hun vakgebied en door hun scholing in kritisch denken en handelen. Dat nemen ze mee in hun denken en handelen als pedagoog, vakdidacticus en professional binnen de school en voor de klas.

Deze Radboud docenten zijn creatief en vernieuwend, hebben een onderzoekende houding, zijn pedagogisch trefzeker en manifesteren zich als een krachtige professional met een sterke beroepsidentiteit. Het zijn docenten die in staat zijn om mee te denken over de vraag hoe we het onderwijs weer maken tot een plek waar leerlingen kritisch leren denken en een moreel oordeel kunnen vormen. En tot een plek waar leerlingen kunnen uitgroeien tot creatieve en ondernemende burgers met het vermogen om complexe mondiale vraagstukken te beoordelen. Zij hebben de intentie om hun kennis en vaardigheden ook in de toekomst verder te ontwikkelen.

Onderwijsprogramma

De ontwikkeling van vakinhoudelijke expertise is een belangrijk kenmerk van de tweejarige master. De studenten ontwikkelen zich tot vakinhoudelijk specialist en leren deze vakinhoudelijke expertise te vertalen naar onderwijs voor leerlingen. Studenten volgen gedurende twee jaar onderwijs op de universiteit (zowel vakinhoudelijk als methodologisch, vakdidactisch en pedagogisch-didactisch) en lopen twee jaar stage. Dit maakt het mogelijk theorie en praktijk te koppelen.

Het leren dat plaatsvindt tijdens de stages van deze opleiding noemen we werkplekleren. Met werkplekleren bedoelen we alle vormen van leren binnen de opleidingsschool waardoor de student

stappen zet in de ontwikkeling als academisch docent. Bijvoorbeeld het observeren van een les, het samen voorbereiden van een les, intervisie, het meelopen met een conciërge etc. Werkplekleren kent dus veel vormen.

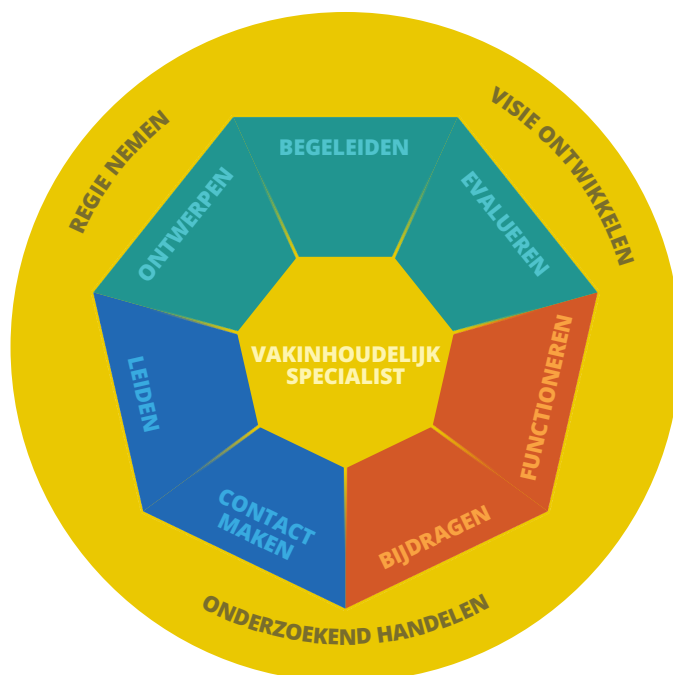
De opleiding bestaat dus uit verschillende lijnen, waarvan de stage (het werkplekleren) er één is. Elk schoolvak kent daarbij een specifieke invulling van de vakinhoudelijke lijn en de methodologische lijn. Die invullingen zijn te vinden [op de website van de RU](#).

De tweejarige master kent verschillende trajecten, bijvoorbeeld voor studenten die al een tweedegraads bevoegdheid hebben. Vraag dus bij je student na of het gaat om een regulier traject of een aangepast traject.

Opleidingdoelen

In het opleidingstraject tot academisch docent staan tien opleidingsdoelen centraal (zie figuur 1). Zeven opleidingsdoelen zijn gericht op de beroepspraktijk, en noemen we kernpraktijken (blauw, groen en oranje). Drie opleidingsdoelen zijn gericht op academische denk- en werkwijzen binnen het beroep (geel). Daarbij leren studenten niet alleen wát je allemaal doet als docent, maar besteden ze ook veel aandacht aan hóe je dat doet. Studenten leren regie te nemen over het eigen leerproces, onderzoekend te handelen door wetenschap en praktijk te verbinden, en een eigen visie te ontwikkelen op onderwijs.

De tien opleidingsdoelen zijn verbonden met de vier rollen van de docent: pedagoog, vakdidacticus, professional en vakinhoudelijk specialist. Ze vormen samen het profiel van de academische docent. Meer informatie over de tien opleidingsdoelen kun je vinden in het document *Opleidingsdoelen*.

Figuur 1. De kernpraktijken zijn verbonden aan de drie rollen van de docent: vakdidactisch specialist (groen), pedagoog (blauw) en professional (oranje). Door de kernpraktijken heen lopen drie belangrijke lijnen (geel) en in het midden staat de vakinhoudelijk specialist.

2. PROGRAMMA

	PERIODE 1 & 2	PERIODE 3 & 4	PERIODE 5 & 6	PERIODE 7 & 8
MA	Vakdidactiek A	Wetenschap in de educatieve praktijk	Vakdidactiek B	
		Pedagogisch handelen		
		In deze periodes volgen studenten twee specialisatiecursussen naar keuze		
	Academische en professionele ontwikkeling	Academische en professionele ontwikkeling	Academische en professionele ontwikkeling	Academische en professionele ontwikkeling
DI	Werkpleklers BS1	Werkpleklers BS2	Werkpleklers ZS1	Werkpleklers ZS2
WO	Onderwijs op de faculteit: vakinhoudelijke lijn			
	Onderwijs op de faculteit: methodologische lijn			
DO	Werkpleklers BS1	Werkpleklers BS2	Werkpleklers ZS1	Werkpleklers ZS2
VR	Onderwijs op de faculteit: vakinhoudelijke lijn			
	Onderwijs op de faculteit: methodologische lijn			

Figuur 2. Overzicht van de cursussen die studenten volgen tijdens de Tweejarige Educatieve Master.

Voor studenten die het volledige traject volgen en in september starten ziet het programma eruit zoals hierboven weergegeven. Het werkpleklers valt uiteen in BS1 (begin september tot eind januari), BS2 (begin februari tot eind juni/half juli), ZS1 (begin september tot eind januari) en ZS2 (begin februari tot eind juni/half juli). Alle stages worden afgesloten met een beoordeling. Meer informatie hierover vind je in hoofdstuk 4.

Weekplanning

De studenten zijn drie dagdelen op school tijdens BS1 en BS2, namelijk de hele dinsdag en de donderdagochtend. Er is bewust gekozen om werkpleklers op de dinsdagmiddag in te plannen, omdat op de meeste scholen dan bijeenkomsten of vergaderingen worden georganiseerd. Tijdens ZS1 en ZS2 kunnen de studenten gebruik maken van vier dagdelen per week (de hele dinsdag en de hele donderdag), zodat ze nog meer kansen hebben om buiten de klas deel te nemen aan activiteiten of overleggen.

Het werkpleklers omvat echter in alle stages 10 uur per week. In die uren verzorgen de studenten niet alleen onderwijsactiviteiten, maar werken ze ook aan opdrachten, doen ze mee aan activiteiten die de school aanbiedt in het kader van werkpleklers, verkennen ze de school en leren ze collega's kennen.

Gedurende de gehele opleiding loopt een student stage op één VO-school. Dit is niet alleen uit efficiëntie besloten, maar ook om voor meer diepgang te zorgen. Omdat het tegelijkertijd belangrijk is dat de student zich breed blijft oriënteren, adviseren we de student om ook andere scholen binnen de opleidingsschool te bezoeken. Vaak maakt deze uitwisseling al deel uit van het werkpleklers van de opleidingsschool. Als dat niet zo is, dan kan de instituutsopleider (IO) meedenken over de invulling van deze oriëntatie.

De ervaring leert dat studenten geneigd zijn om meer dan de voorgeschreven tijd in het werkpleklers te steken. Help hen om die tijd te bewaken.

Aantal lessen

Hoewel lang niet elke school meer denkt in termen van lessen, gebruiken wij die term hier toch om een inkadering te geven aan de stageactiviteiten. Bij twijfel kan er altijd worden overlegd met de IO.

Uitgaande van een les van 50 minuten, geldt voor BS1 en BS2 de richtlijn dat de student vanaf begin november twee tot drie lessen per week ontwerpt, uitvoert en evalueert. In de periode daarvoor werkt de student stapsgewijs toe naar het geven van een hele les door bijvoorbeeld één op één met een leerling te werken, groepjes

te begeleiden, een stukje van de les te verzorgen, etc.

Een les ontwerpen kost in het begin meer tijd dan later in de opleiding. Voor het leerproces raden we de student aan om – zeker in BS1 - in verschillende klassen les te geven, zodat de student een variatie aan ervaringen met leerlingen opdoet. De primaire focus ligt gezien de eerstegraads opleiding daarbij op de bovenbouw.

Overigens betekent de stap naar het geven van meer lessen niet dat de student stopt met observeren. Op het moment dat de student zich nieuwe vaardigheden eigen maakt, is observeren een belangrijke bron van leren. Ga bijvoorbeeld samen met de student op zoek naar ervaren collega's die specifieke expertise hebben op een bepaald gebied (denk aan klassenmanagement, een eigen vakdidactische opzet, gebruik van ICT).

In BS2 ligt de nadruk meer op samenhang tussen lessen en is het dus wenselijk dat de student langere tijd het onderwijs verzorgt van een en dezelfde klas. Omdat we ook willen dat de student in meerdere klassen (onder- en bovenbouw) ervaring opdoet, kan het nodig zijn om gedurende BS2 van klas te wisselen. Zorg ervoor dat je in de loop van BS2 een beeld krijgt of de student klaar is om alleen voor de klas te staan. Loop af en toe weg uit de les of laat de student een keer een hele les alleen geven. Blijf daarbij wel op loopafstand, zodat je in de buurt bent als het nodig is en je ook een beeld krijgt van hoe het loopt.

In de zelfstandige stage (ZS1 en ZS2) geeft de student vier tot zes lesuren per week, waarvan het merendeel in de bovenbouw. Dat kan in de praktijk betekenen dat een student een klas met jou moet delen. De student staat dan alleen voor de klas en is ook verantwoordelijk voor alles wat daarbij hoort, zoals rapport-vergaderingen, ouderavonden en teamoverleggen. Je bent als werkplekbegeleider wel eindverantwoordelijk en jullie kunnen ook kiezen voor een stapsgewijze opbouw in de taken buiten de klas. Zo kun je de eerste tienminutengesprekjes eerst samen doen en daarna de student de kans geven om enkele gesprekken zelf te voeren.

Daarnaast gaan de studenten in het tweede deel van de zelfstandige stage (ZS2) onderzoeken welke rol ze willen vervullen binnen de school. Zijn er al thema's waar ze zich aan willen verbinden, kunnen ze al het voortouw nemen in bepaalde ontwikkelingen, willen ze participeren in werkgroepen, voelen ze zich betrokken bij buitenschoolse activiteiten?

Tentamenweken

Het academisch jaar bestaat uit vier perioden die elk bestaan uit zeven weken college en twee of meer tentamenweken. In die tentamenweken kan het zijn dat er een piekbelasting ontstaat voor de student. In uitzonderlijke gevallen kan het zo zijn dat een student in die weken een tentamen moet maken op een stagedag. Mocht er sprake van een van beide, dan gaan wij ervan uit dat de student dit op de werkplek bespreekt.

Periode 1

4 sept t/m 3 nov 2023, tentamenweken van 23 okt t/m 3 nov 2023

Periode 2

6 nov t/m 26 jan 2024, tentamenweken van 8 jan t/m 26 jan 2024

Periode 3

29 jan t/m 5 apr 2024, tentamenweken van 18 mrt t/m 5 apr 2024

Periode 4

8 apr t/m 12 jul 2024, tentamenweken vanaf 10 jun 2024

Zodra de jaarindeling van 2024-2025 bekend is, zal dit overzicht worden aangevuld.

WPB Bijeenkomsten

De tentamenweken zijn ook de momenten waarop we in online sessies samen met de WPB terug- en vooruitblikken.

Meer informatie hierover vind je op onze website www.ru.nl/opleidingen/lerarenopleidingen/voor-stagebegeleiders onder deze knop:

3. BEGELEIDING

De dagelijkse begeleiding op de stageschool is in handen van jou als werkplekbegeleider (WPB). Om als WPB actief te zijn in de master, moet je een eerstegraadsbevoegdheid hebben in het schoolvak met minimaal twee jaar ervaring als docent. Je bent de eerstverantwoordelijke voor de begeleiding van de student. Het is ook mogelijk dat een student niet bij één, maar bij meerdere werkplekbegeleiders wordt ingedeeld, of door de sectie als geheel wordt begeleid.

Hieronder zie je welke begeleidingsactiviteiten wij adviseren.

Begeleidingsactiviteiten
Wekelijkse bespreking van 1 uur (inclusief beoordelingsgesprekken).
Evaluatiegesprekken (startgesprek, bespreken stageplan, bespreken stagebeoordelingen, lesbezoek met nabespreking).
Studiemiddagen van de opleidingsschool.
WPB sessies van de Radboud Docenten Academie.
Voor- en nabespreken van lessen. Bij Vakdidactiek A leren de studenten om te werken met (delen van) de Formulieren Ontwerp en Evaluatie Onderwijsactiviteiten (FOEO). Kijk bij het voor- en nabespreken naar mogelijkheden om die FOEO in te zetten.
Andere vormen van begeleiden zoals bijvoorbeeld het samen bekijken van leerlingproducten.
Overige activiteiten, zoals: • De student introduceren in de (opleidings)school en in contact brengen met collega's. • Contacten onderhouden met andere begeleiders op school (en opleiding, indien noodzakelijk). • Waar mogelijk meelesen en feedback geven op beroepsproducten.

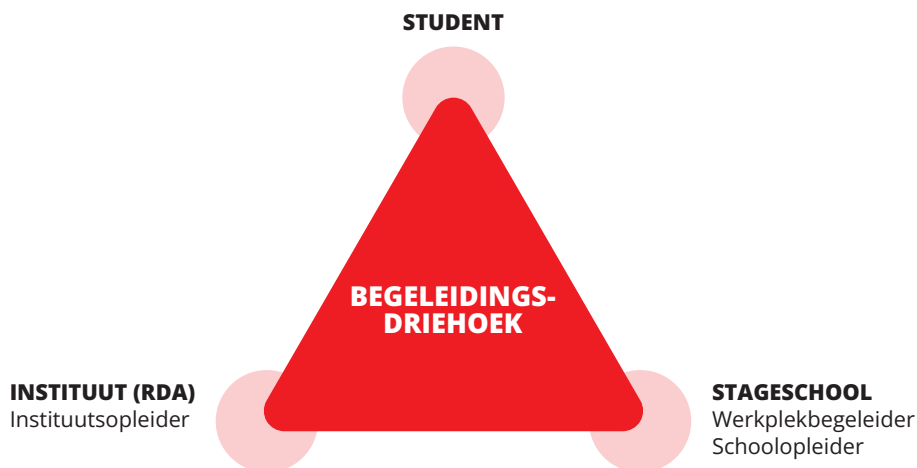
Op school is ook een schoolopleider (SO) actief. Deze schoolopleider stuurt de verschillende werkplekbegeleiders aan, is vaak de tweede beoordelaar en is verantwoordelijk voor de bredere ontwikkeling van stagiairs binnen de school. Bijvoorbeeld bij evenementen die door de school georganiseerd worden, zoals scholingsmiddagen voor leraren-in-opleiding of intervisiebijeenkomsten. De meeste SO komen daarnaast geregeld op lesbezoek. Ook is de SO een belangrijk aanspreekpunt bij mogelijke fricties tussen jou en je student. Dat komt gelukkig niet vaak voor, maar in dit soort gevallen is het ook van belang dat jij als WPB goed contact onderhoudt met je SO.

Vanuit de RDA heeft elke stageschool een instituutsopleider (IO). De IO is direct of indirect betrokken bij de evaluatiemomenten van de stages (zie overzicht op p.11) en is vraagbaak voor student en WPB/SO. Ook bij problemen die niet onderling kunnen worden opgelost kan er een beroep worden gedaan op de IO.

Op onze website vind je een overzicht van de IOs en de scholen waaraan ze verbonden zijn. Door te zoeken op school, vind je de IO die hoort bij jouw opleidingsschool.

Bij persoonlijke omstandigheden, twijfel over de opleiding of andere bijzonderheden kan de student contact opnemen met de studieadviseur. De studieadviseurs hebben ervaring met diverse problematieken en hebben een beroepsgeheim. Indien nodig kunnen zij de student doorverwijzen. Ten slotte is er de mentor in de opleiding, met wie studenten ervaringen en verhalen kunnen delen op een meer informele manier.

Voor de stage wordt een contract tussen de school, de docentenacademie en de student afgesloten via een raamovereenkomst. Hiermee worden de rechten, plichten en verzekeringen van de student vastgelegd. De school en de docentenacademie hebben deze samen eenmalig ondertekend. De student ondertekent deze overeenkomst als onderdeel van de aanmelding via de stagetool.

Figuur 3. Student, WPB/SO en IO werken samen in de begeleidingsdriehoek, zodat de student kan ontwikkelen tot startbekwaamheid.

Lesbezoeken

Tijdens BS1 is de WPB altijd aanwezig in de les van de student. Gedurende de begeleide en zelfstandige stage komt de SO (of een andere tweede beoordelaar) een aantal keer op lesbezoek, zodat ook die indrukken meegenomen kunnen worden in de begeleiding en beoordeling. In de loop van BS2 staat de student vaker alleen voor de klas, zodat je een beter beeld krijgt of de student de stap kan maken naar ZS1. De IO komt in BS2 op lesbezoek, maar kan op verzoek van de student of WPB/SO eerder langskomen. De vakdidacticus komt op lesbezoek in ZS1 of in het begin van ZS2.

Opleidingsdidactische visie

Binnen alle cursussen, dus ook tijdens het werkplekleren zetten we een specifieke opleidingsdidactiek in die is gevisualiseerd in onderstaand procesmodel.

Figuur 4. Didactisch procesmodel.

Het model benoemt vier vormen van leren waarmee studenten zich een kernpraktijk eigen kunnen maken (oriënteren, oefenen, realiseren en analyseren). Afhankelijk van waar studenten staan in hun ontwikkeling kunnen ze deze vormen van leren op verschillende manieren doorlopen. De vier vormen van leren kunnen overal voorkomen (instituut en werkplek), al zal de vorm 'realiseren' doorgaans vrijwel alleen op de scholen plaatsvinden. Het begeleidingsgesprek moet dus gaan over dat wat de student wil leren, hoe de student dat wil leren en waar dat gaat gebeuren.

Tijdens het werkplekleren komen alle kernpraktijken aan bod. Ze zijn in de praktijk ook niet altijd makkelijk uit elkaar te halen. Als de student bijvoorbeeld een werkvorm wil inzetten waar leerlingen in groepjes moeten samenwerken (kernpraktijk 2), dan moet er ook nagedacht worden over het effect daarvan op de klas (kernpraktijk 4). Het is echter wel mogelijk om ervoor te kiezen de focus te leggen op een kernpraktijk. Daarbij is het ook steeds van belang om te kijken hoe de opleidingsdoelen rond regie nemen, visie ontwikkelen en onderzoekend handelen een plek krijgen tijdens het werken met dit procesmodel, en hoe de vakinhoudelijke kennis vertaald kan worden naar de lespraktijk.

In de cursussen die de studenten volgen op het instituut werken ze aan specifieke beroepsproducten die gekoppeld zijn aan de

kernpraktijken. Deze beroepsproducten zijn gebaseerd op realistische taken uit de onderwijspraktijk. Op basis van ieder beroepsproduct krijgen studenten vanuit de opleiders op het instituut ontwikkelingsgerichte feedback. In de bijlagen vind je een overzicht van de beroepsproducten per cursus. Je hebt als WPB geen formele rol hierbij, maar het is goed om op de hoogte te blijven en waar mogelijk mee te denken met de student. Zodat theorie en praktijk nog beter met elkaar verbonden worden. Ook bij sommige vakinhoudelijke vakken in de tweejarige master maken studenten beroepsproducten.

Studenten maken natuurlijk ook gebruik van alle mogelijkheden die de opleidingsschool biedt om te leren (voor- en nabesprekingen, intervisie, studiemiddagen etc.). Op die manier ontstaan er ook producten die de studenten kunnen gebruiken om hun ontwikkeling zichtbaar te maken, bijvoorbeeld tijdens de evaluatiegesprekken.

Aangezien studenten de opleiding binnenkomen met verschillende geschiedenissen en met verschillende kennis en vaardigheden, moeten studenten zelf leerdoelen opstellen. Dit is waarschijnlijk een andere manier van leren dan de studenten gewend zijn vanuit eerdere opleidingen en bovendien moeten ze nog ontdekken wat ze te leren hebben en wat ze willen leren. Daarom worden studenten vanuit de cursussen op het instituut en tijdens het werkplekleren ondersteund bij het scherp krijgen van de doelen en van de manieren waarop ze aan die doelen kunnen werken.

Elektronische leeromgeving

De Radboud Docenten Academie gebruikt Brightspace als elektronische leeromgeving voor haar studenten. Op Brightspace vinden de studenten algemene informatie over de opleiding en de materialen van de instituutsbijeenkomsten (PPT's, hand-outs, literatuurverwijzingen en dergelijke). Als je als werkplekbegeleider graag toegang wilt tot de informatie en materialen op deze digitale leeromgeving, kun je een account aanvragen via een aanvraagformulier op de website. Ga daarvoor naar www.ru.nl/docentenacademie/stage/begeleiders-0/aanvraag-toegang-brightspace/

4. EVALUEREN VAN DE ONTWIKKELING

In september start de begeleidingscyclus, waarin we steeds vanuit de driehoek kijken naar de ontwikkeling van de student. We beschrijven hieronder het hele traject van de Begeleide Stage (BS1 en BS2) en de Zelfstandige Stage (ZS1 en ZS2).

Op de momenten die in de tabel beschreven staan, zijn de IO en de SO soms fysiek aanwezig en soms alleen in de vorm van feedback op producten. Het doel van de verschillende gesprekken en beoordelingen is om te kijken waar de student staat in de ontwikkeling richting startbekwaamheid. Op de volgende pagina wordt in grote lijnen beschreven wat de bedoeling is van de momenten in de tabel.

Wanneer	Evaluatie en reflectiemomenten in de praktijk	Feedback vanuit werkplek	Feedback vanuit instituut
sept, begin okt 2023	Startgesprek: WPB (en evt. SO) en IO voeren met de student een gesprek over: • de ervaringen waarmee de student binnenkomt; • de leerdoelen van de student en de leerdoelen die vanuit instituut en school zijn geformuleerd; • de begeleidingsstructuur op school en instituut <i>Student maakt kort verslag.</i>	Op verslag student door WPB/SO	Op verslag student door IO
begin nov 2023	Stand van zaken gesprek: student blikt met WPB/SO terug op de ontwikkeling sinds het startgesprek. Hierbij hoeft geen stagebeoordelingsformulier te worden ingevuld. <i>Student maakt kort verslag.</i>	Op verslag student door WPB/SO	Op verslag student door IO
direct na stand van zaken gesprek	Stageplan BS1: student legt de doelen vast voor het tweede deel van BS1	Op stageplan door WPB/SO	Op stageplan door IO
18 jan 2024	Beoordeling BS1: student bespreekt met WPB/SO de ontwikkeling aan de hand van het stagebeoordelingsformulier (streefniveau 1) en blikt daarbij ook terug op het stand van zaken gesprek. <i>Student maakt kort verslag.</i>	Op verslag student door WPB/SO	Op verslag student door IO
eind jan, begin feb 2024	Stageplan BS2: student legt de doelen vast voor BS2.	Op stageplan door WPB/SO	Op stageplan door IO
feb, mrt 2024	Lesbezoek IO: IO en WPB zijn beiden aanwezig bij een les van de student en bij de nabespreking ervan. <i>Student maakt verslag/verwerkingsopdracht in afstemming met de IO.</i>	Op verslag student door WPB/SO	Op verslag student door IO
eind mrt, begin apr 2024	Stand van zaken gesprek: student blikt met WPB/SO terug op de ontwikkeling sinds de beoordeling van BS1. Hierbij hoeft geen stagebeoordelingsformulier te worden ingevuld. <i>Student maakt kort verslag.</i>	Op verslag student door WPB/SO	Op verslag student door IO
13 jun 2024	Beoordeling BS2: student bespreekt met WPB/SO de ontwikkeling aan de hand van het stagebeoordelingsformulier (streefniveau 2) en blikt daarbij ook terug op het stand van zaken gesprek. <i>Student maakt kort verslag.</i>	Op verslag student door WPB/SO	Op verslag student door IO
direct na beoordeling van BS2	Stageplan ZS1: student legt de doelen vast voor ZS1.	Op stageplan door WPB/SO	Op stageplan door IO

Wanneer	Evaluatie en reflectiemomenten in de praktijk	Feedback vanuit werkplek	Feedback vanuit instituut
begin nov 2024	Stand van zaken gesprek: student blikst met WPB/SO terug op de ontwikkeling sinds de start van ZS1. Hierbij hoeft geen stagebeoordelingsformulier te worden ingevuld. <i>Student maakt kort verslag.</i>	Op verslag student door WPB/SO	Op verslag student door IO
dec, jan 2025 met uitloop naar periode 3	Lesbezoek VD: VD en WPB zijn beiden aanwezig bij een les van de student en bij de nabespreking ervan. <i>Student maakt verslag/verwerkingsopdracht in afstemming met de VD.</i>	Op verslag student door WPB/SO	Op verslag student door VD
<i>nnb</i>	Beoordeling ZS1: student bespreekt met WPB/SO de ontwikkeling aan de hand van het stagebeoordelingsformulier (streefniveau 3) en blikst daarbij ook terug op het stand van zaken gesprek. Er wordt ook gekeken naar eventuele bijstelling van het stageplan. <i>Student maakt kort verslag.</i>	Op verslag student door WPB/SO	Op verslag student door IO
direct na beoordeling van ZS1	Stageplan ZS2: student legt de doelen vast voor ZS2.	Op stageplan door WPB/SO	Op stageplan door IO
eind mrt, begin apr 2024	Stand van zaken gesprek: student blikst met WPB/SO terug op de ontwikkeling sinds de start van ZS2. Hierbij hoeft geen stagebeoordelingsformulier te worden ingevuld. <i>Student maakt kort verslag.</i>	Op verslag student door WPB/SO	Op verslag student door IO
<i>nnb</i>	Beoordeling ZS2: student bespreekt met WPB/SO de ontwikkeling aan de hand van het stagebeoordelingsformulier (streefniveau 4) en blikst daarbij ook terug op het stand van zaken gesprek. <i>Student maakt kort verslag.</i>	Op verslag student door WPB/SO	Op verslag student door IO

Startgesprek. Het startgesprek leidt tot inzichten in de sterke en zwakke punten, in wat de student wil leren en in manieren waarop de student dat kan gaan leren. Ook al heeft de student nog geen volledig beeld van het leerproces binnen deze opleiding, kan het verslag wel gaan over deze drie punten.

Stand van zaken gesprek. In het verslag van het stand van zaken gesprek komt de student terug op het startgesprek en beschrijft de ontwikkeling in de periode daarna. Ook geeft de student aan hoe de begeleiding is verlopen. Tot slot blikst de student vooruit en geeft aan wat de leerdoelen/leervragen zijn voor de volgende periode en welke begeleiding daarbij nodig is.

Stageplan. In het stageplan geef de student aan wat de leerdoelen/leervragen zijn. De student geeft daarbij antwoord op de volgende vragen:

- Welke leervraag en/of leerdoel heb je?
- Wat is de aanleiding voor die leervraag of dat leerdoel?
- Welke activiteiten zijn nodig om aan die leervraag of dat leerdoel te werken en waar voer je die uit (op de leerwerkplek, tijdens colleges bij de RDA etc.)?
- Wie heb je daarbij nodig? Denk aan begeleiders, medestudenten of leerlingen.
- Welke bronnen zet je daarbij in? Denk aan literatuur.
- Wat wil je uiteindelijk weten, begrijpen en/of kunnen? Wanneer verwacht je dat te realiseren?
- Als je doel op gedrag van leerlingen of van jezelf als docent is

gericht: hoe ziet dat er dan concreet uit?

Lesbezoek. De IO of VD geeft aan wat er nodig is aan voorbereiding (bijv. een lesvoorbereiding) en wat er verwacht wordt aan verwerking. Die verwerking stem je na afloop met elkaar in de driehoek af.

Beoordeling en evaluatiegesprek. Voor de beoordeling maak je gebruik van het stagebeoordelingsformulier. Soms vragen scholen ook of de student zichzelf wil beoordelen als voorbereiding op het gesprek. In het evaluatiegesprek blikken jullie terug op de ontwikkeling en betrekken daarbij het startgesprek of de vorige beoordeling. Jullie kijken ook vooruit, zowel wat betreft je eigen ontwikkeling als de begeleiding die daarvoor nodig is.

Stagebeoordelingsformulier

In alle stages werken we met het stagebeoordelingsformulier dat grofweg uit drie onderdelen bestaat:

1. het ontwikkelrapport waarin de beoordeling wordt onderbouwd en waarin je feedback geeft op de ontwikkeling van de student;
2. de professionele grondhouding; zodra een van de onderdelen van de professionele grondhouding onvoldoende is, krijgt de student automatisch de beoordeling 'onder niveau';
3. een rubric waarin de drie rollen (vakdidacticus, pedagoog, professional) middels criteria en niveaus zijn geconcretiseerd.

De items van de rubric maken duidelijk waar de student naartoe werkt in de stages. Elk item bestaat uit een doorlopende zin die vier

niveaus aangeeft. Voor elke stage geldt een ander streefniveau. Er bestaat ook een Single Point Rubric voor elke stage. Dat is geen beoordelingsinstrument, maar kan worden ingezet bij begeleidingsgesprekken.

BS1 Streefniveau 1 Single Point Rubric Stage streefniveau 1
BS2 Streefniveau 2 Single Point Rubric Stage streefniveau 2
ZS1 Streefniveau 3 Single Point Rubric Stage streefniveau 3
ZS2 Streefniveau 4 Single Point Rubric Stage streefniveau 4

Het formulier komt op basis van de ingevulde rubric tot een beoordeling: onder niveau, op niveau of boven niveau. Heeft de student bijvoorbeeld bij BS1 op alle items niveau 1 gehaald, dan is deze 'op niveau'. Binnen deze opleiding worden de cursussen niet beoordeeld met een cijfer, maar met een onvoldoende, voldoende of goed. Dat geldt ook voor de stages.

Procedure

Jij bent als WPB de eerste beoordelaar, de SO is meestal de tweede beoordelaar. Ook een ander persoon vanuit de school mag als tweede beoordelaar fungeren (bijvoorbeeld een ervaren collega uit de vaksectie). Voorwaarde is dat deze tweede beoordelaar voldoende zicht heeft op de ontwikkeling van de student en geen formeel leidinggevende is.

De WPB en de tweede beoordelaar vullen samen één formulier in, dat door jullie vervolgens wordt besproken met de student. Als de deadline van de stagebeoordeling nadert, ontvangen de WPB en de tweede beoordelaar een mail met daarin de instructies voor de inleverprocedure.

De IO beoordeelt het ingeleverde stagebeoordelingsformulier op twee punten: 1) of het technisch gezien goed is ingevuld en 2) of de beoordeling matcht met het beeld dat verkregen is door de gesprekken in de driehoek en de documenten die de student gaandeweg heeft aangeleverd voor het stagedossier. Is er technisch iets niet in orde of komt de beoordeling niet overeen met het beeld uit de begeleidingsdriehoek en het stagedossier, dan neemt de IO contact op met jou als WPB en met de SO.

De student kan niet beginnen aan een volgende stage zolang de voorafgaande stage niet met een voldoende is afgerond. Wanneer een stage met een onvoldoende wordt beoordeeld, komt de student in aanmerking voor een herkansing. In de driehoek worden afspraken vastgelegd en de student neemt contact op met de studieadviseur en vervolgens met de examencommissie. Alle gegevens die relevant zijn voor de herkansing worden door IO en studieadviseur genoteerd in Osiris. Osiris is het systeem waarin de universiteit alle gegevens van de student registreert.

Stagedossier en beroepsproducten

De verslagen die in de tabel worden genoemd, plaatst de student in het stagedossier:

- Verslag startgesprek
- Verslagen stand van zaken gesprekken
- Beoordelingen van de stages (BS1, BS2, ZS1 en ZS2) en verslagen van de bijbehorende evaluatiegesprekken
- Stageplan BS1, BS2, ZS1 en ZS2
- Verslag lesbezoek IO en VD

Deze verslagen zijn verplicht, maar de vorm waarin ze worden gegoten staat vrij.

Beroepsproducten worden vooralsnog niet opgenomen in het stagedossier. Tijdens de gesprekken en beoordelingsmomenten kan je als begeleider wel vragen en verwijzen naar beroepsproducten, maar je hoeft ze niet te beoordelen. Het is de bedoeling dat de student (met hulp) kan verwoorden hoe de beroepsproducten diens ontwikkeling hebben gestimuleerd.

De IO bekijkt de verplichte onderdelen van het stagedossier en leest daarin ook in hoeverre de student verwijst naar de beroepsproducten. Ook de IO is niet verantwoordelijk voor de beoordeling van de beroepsproducten, dat gebeurt al binnen de cursussen.

Beroepsproducten kunnen bestaan uit leerlingproducten of verwijzen naar leerlinggegevens. Wij willen graag dat de student daar zorgvuldig mee om gaat. Met het oog daarop hebben we richtlijnen opgesteld.

NEW
GE
AL
IL
B

BEGELEIDE STAGE 1

PERIODE 1

Week 1 4-8 sep	Week 2 11-15 sep	Week 3 18-22 sep	Week 4 25-29 sep	Week 5 2-6 okt	Week 6 9-13 okt	Week 7 16-20 okt	Week 8 23-27 okt tentamenwk	Week 9 30 okt - 3 nov tentamenwk
Vakdidactiek A (kernpraktijk 1 en 3)								
Beroepsproduct 1: Feedback - zichtbaar maken van beheersing Dit beroepsproduct is gericht op het zichtbaar maken van het leerproces of de leeruitkomsten van leerlingen (feedback). Het gaat in dit beroepsproduct vooral om de relatie tussen de leerdoelen en de leeractiviteit. Studenten analyseren in hoeverre een taak aansluit bij de gestelde doelen en welke informatie die de docent geeft over het denkproces van de leerlingen, hun beheersing van de leerdoelen en eventuele hiaten.								
Academische en professionele ontwikkeling (APO) 1 (kernpraktijk 6 en 7)								
--								
Werkplekleren (kernpraktijk 1 t/m 7)								
Start BS1	Uitgaande van een les van 50 minuten, geldt de richtlijn dat studenten vanaf begin november zes tot acht lessen per week ontwerpen, uitvoeren en evalueren. In de periode daarvoor bouwen ze stapsgewijs toe naar het geven van een hele les door bijvoorbeeld eerst te observeren, één op één met een leerling te werken, groepjes te begeleiden of een stukje van de les te ontwerpen. Voor het leerproces raden we studenten aan om in BS 1 in verschillende klassen les te geven, zodat ze een variatie aan ervaringen met leerlingen opdoen. De primaire focus ligt gezien de eerstegraads opleiding daarbij op de bovenbouw. Overigens betekent de stap naar het geven van meer lessen niet dat studenten dan stoppen met observeren. Op het moment dat studenten zich nieuwe vaardigheden eigen maken, is observeren een belangrijke bron van leren.							Stand van zakengesprek begin nov

NB: Voor alle beroepsproducten worden studenten gewezen op de AVG richtlijnen

BEGELEIDE STAGE 1

PERIODE 2

Week 1 6-10 nov	Week 2 13-17 nov	Week 3 20-24 nov	Week 4 27 nov - 1 dec	Week 5 4-8 dec	Week 6 11-15 dec	Week 7 18-22 dec	Week 8 8-12 jan tentamenwk	Week 9 15-19 jan tentamenwk	Week 10 22-26 jan tentamenwk
Vakdidactiek A (kernpraktijk 1 en 3) Beroepsproduct 2: Feedforward - 'noodzakelijke' vervolgstappen In dit beroepsproduct richten studenten zich op het ontwerpen van vervolgstappen op basis van informatie over leeruitkomsten (feedforward), bijvoorbeeld door aanvullende oefeningen of door werk te verbeteren. In dit beroepsproduct denken studenten ook na over de vraag hoe je deze doelen met leerlingen kunt delen en hen bewust kunt maken van wat ze gaan leren en waarom, of van hoe beheersing van de leerdoelen eruit zou kunnen zien (feed-up). Beroepsproduct 3: Mijn vakdidactisch portret In dit beroepsproduct werken studenten vanuit een aantal vakdidactische vragen aan het expliciteren van de eigen vakvisie. Iedereen begint met (on)uitgesproken opvattingen aan de opleiding. Door werk- en leerervaringen worden die ideeën expliciet, veranderen ze en ontwikkelen ze zich steeds meer tot een visie. Door hierbij op verschillende momenten in de opleiding stil te staan, maken studenten inzichtelijk hoe hun vakdidactische visie zich ontwikkelt en welke leerervaringen daarin een rol spelen.									
Academische en professionele ontwikkeling (APO) 1 (kernpraktijk 6 en 7) --									
Werkplekleren (kernpraktijk 1 t/m 7) Uitgaande van een les van 50 minuten, geldt de richtlijn dat studenten vanaf begin november zes tot acht lessen per week ontwerpen, uitvoeren en evalueren. In de periode daarvoor bouwen ze stapsgewijs toe naar het geven van een hele les door bijvoorbeeld eerst te observeren, één op één met een leerling te werken, groepjes te begeleiden of een stukje van de les te ontwerpen. Voor het leerproces raden we studenten aan om in BS 1 in verschillende klassen les te geven, zodat ze een variatie aan ervaringen met leerlingen opdoen. De primaire focus ligt gezien de eerstegraads opleiding daarbij op de bovenbouw. Overigens betekent de stap naar het geven van meer lessen niet dat studenten dan stoppen met observeren. Op het moment dat studenten zich nieuwe vaardigheden eigen maken, is observeren een belangrijke bron van leren.								Beoordeling BS1 op 19 jan	

NB: Voor alle beroepsproducten worden studenten gewezen op de AVG richtlijnen

BEGELEIDE STAGE 2

PERIODE 3

Week 1 29 jan - 2 feb	Week 2 5-9 feb	Week 3 12-16 feb (maandag en dinsdag vrij)	Week 4 19-23 feb	Week 5 26 feb - 1 mrt	Week 6 4-8 mrt	Week 7 11-15 mrt	Week 8 18-22 mrt tentamenwk	Week 9 25-29 mrt tentamenwk (vrijdag vrij)	Week 10 1-5 apr tentamenwk (maandag vrij)
Wetenschap in de educatieve praktijk (kernpraktijk 1)									
--									
Pedagogisch handelen (kernpraktijk 4 en 5)									
Beroepsproduct 1: Beelden <i>(loopt door in periode 2)</i> Studenten maken op twee verschillende momenten een video-opname van een les. In deze opname kiezen ze één of twee momenten waarop er interactie is met een leerling of leerlingen. Deze momenten analyseren ze door in te gaan op wat ze in dat moment gedaan hebben en waarom. Daarnaast beschrijven ze op welke andere manieren er gehandeld had kunnen worden én waarom er ook voor deze andere manier gekozen had kunnen worden. Beroepsproduct 2: Leerling en klasbespreking <i>(loopt door in periode 2)</i> Studenten werken twee perioden lang aan het in beeld krijgen van het leef- en leerklimaat van een klas en daarbinnen van een aantal leerlingen. Hiervoor verzamelen zij informatie (bv. vragenlijst interpersoonlijk leraarsgedrag (VIL), gesprekken met mentoren, het zorgteam, andere collega's, leerlingen zelf, observaties, vragenlijsten zoals bv. een sociogram, etc.). Op basis van deze informatie én de eigen visie op leren en ontwikkelen bespreken studenten de klas en leerlingen en brengen ze onder woorden hoe een veilig en positief leef- en leerklimaat te realiseren.									
Academische en professionele ontwikkeling (APO) 2 (kernpraktijk 6 en 7)									
--									
Werkplekieren (kernpraktijk 1 t/m 7)									
Start BS2	In BS2 ligt de nadruk meer op samenhang tussen lessen en is het dus wenselijk dat studenten langere tijd het onderwijs verzorgen van een en dezelfde klas. Bij zes tot acht lesuren betekent dat dat studenten aan twee of drie vaste klassen lesgeven. Zorg ervoor dat je in de loop van BS2 een beeld krijgt of de student klaar is om alleen voor de klas te staan. Loop af en toe weg uit de les of laat de student een keer een hele les alleen geven. Blijf daarbij wel op loopafstand, zodat je in de buurt bent als het nodig is en je ook een beeld krijgt van hoe het loopt. In totaal geven studenten in de begeleide stage (BS1 en BS2) ongeveer 50 uur les.								Stand van zakengesprek eind mrt, begin apr

NB: Voor alle beroepsproducten worden studenten gewezen op de AVG richtlijnen

BEGELEIDE STAGE 2

PERIODE 4

Week 1 8-12 apr	Week 2 15-19 apr	Week 3 22-26 apr	meivakantie	Week 4 6-10 mei	Week 5 13-17 mei	Week 6 20-24 mei	Week 7 27-31 mei	Week 8 3-7 jun	Week 9 t/m 11 10-28 jun tentamenwk
Wetenschap in de educatieve praktijk (kernpraktijk 1)									
--									
Pedagogisch handelen (kernpraktijk 4 en 5)									
Beroepsproduct 1: Beelden (<i>gestart in periode 1</i>) Studenten maken op twee verschillende momenten een video-opname van een les. In deze opname kiezen ze één of twee momenten waarop er interactie is met een leerling of leerlingen. Deze momenten analyseren ze door in te gaan op wat ze in dat moment gedaan hebben en waarom. Daarnaast beschrijven ze op welke andere manieren er gehandeld had kunnen worden én waarom er ook voor deze andere manier gekozen had kunnen worden. Beroepsproduct 2: Leerling en klasbespreking (<i>gestart in periode 1</i>) Studenten werken twee perioden lang aan het in beeld krijgen van het leef- en leerklimaat van een klas en daarbinnen van een aantal leerlingen. Hiervoor verzamelen zij informatie (bv. vragenlijst interpersoonlijk leraarsgedrag (VIL), gesprekken met mentoren, het zorgteam, andere collega's, leerlingen zelf, observaties, vragenlijsten zoals bv. een sociogram, etc.). Op basis van deze informatie én de eigen visie op leren en ontwikkelen bespreken studenten de klas en leerlingen en brengen ze onder woorden hoe een veilig en positief leef- en leerklimaat te realiseren.									
Academische en professionele ontwikkeling (APO) 2 (kernpraktijk 6 en 7)									
--									
Werkplekleren (kernpraktijk 1 t/m 7)									
In BS2 ligt de nadruk meer op samenhang tussen lessen en is het dus wenselijk dat studenten langere tijd het onderwijs verzorgen van een en dezelfde klas. Bij zes tot acht lesuren betekent dat dat studenten aan twee of drie vaste klassen lesgeven. Zorg ervoor dat je in de loop van BS2 een beeld krijgt of de student klaar is om alleen voor de klas te staan. Loop af en toe weg uit de les of laat de student een keer een hele les alleen geven. Blijf daarbij wel op loopafstand, zodat je in de buurt bent als het nodig is en je ook een beeld krijgt van hoe het loopt. In totaal geven studenten in de begeleide stage (BS1 en BS2) ongeveer 50 uur les.									Beoordeling Stage BS2 op 13 jun

NB: Voor alle beroepsproducten worden studenten gewezen op de AVG richtlijnen

ZELFSTANDIGE STAGE

De uitwerkingen voor de Zelfstandige Stage (ZS1 en ZS2) worden toegevoegd als de jaarplanning van 2024-2025 bekend is gemaakt.

TWEEJARIGE EDUCATIEVE MASTER

Radboud Docenten Academie

info@docentenacademie.ru.nl

Bezoekadres

Erasmusgebouw, 20e verdieping
Erasmusplein 1
6525 HT Nijmegen

Postadres

Postbus 9103
6500 HD Nijmegen

Telefoon

(024) 361 55 72